

TOVERI

Ennen suomalaisen työväen liiton julkaisu, joka perustettiin vuonna 1912, ja joka on nyt uudelleen perustettu.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN,
ADOLPH SALMI, ALEX SEVO,
A. B. MAKELÄ.

TOVERI

The organ of the Finnish workers in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmoitushinta 40c palstatuun. Kuuilmoitukset \$1.50 kerta ja muistoväyryllä \$2.00 kerta. Kilaus-, syntymä- ja avioliittoilmoitukset \$1.00 kerta. Hääilmoitukset ja nimenmuuttolmoitukset 50c kerta. Naimisilmoitukset \$1.50 kerta. Avioliittolmoitukset \$1.50 kerta. Seivastusilmoitukset sopimukseen mukaan. Satunnaisia ilmoituksia otetaan rahaa seurata mukaan. Englanninkielisiä suomenkielisiä vastaan.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Yksi vuosikerta... \$3.50
Kuusi kuukautta... \$2.00
Yksi kuukausi... \$1.00
Suomessa ja muualla ulkomailta:
Yksi vuosikerta... \$5.00
Kuusi kuukautta... \$3.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada:
One year... \$3.50
Six months... \$2.00
Three months... \$1.00
One month... .60

Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katuojen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

KIITETTÄVÄ TEKO.

Brooklynin osasto, joka sai äskettäin Toverin rakennusrahaston myyjäisistä automobiilin, on ostanut neljänsadan dollarin arvosta Toverin osakkeita. Se on sitä idän rentoa kurssia.

Vaalitaisteluun!

Parhaillaan valmistellaan kaikkialla tämän syksyisiä kongressimiesvaaleja varten. Vanhojen puolueitten taholta tavallisuuden mukaan taistellaan tulisesti, uhrataan satoja tuhansia dollareita varoja ja tuhlataan suunnattoman paljon kauniita sanoja äänestäjille. Taistelu vanhojen puolueitten välillä on vaan tavallisuuden mukaan hyvistä miehistä. Periaatteessa ne ovat yhtä mieltä, nimittäin jos niillä mitään periaatteita on. Työväestölle niillä on nykyään paljonkin sanottavaa, mutta se hyvä on vain sanoja. Kansan pohjakerroksella, joiden kannettavana on kaikista raskain taakka nykyisissä poikkeusoloissa, ei ole mitään väliä kumpi puolue voittaa nykyisissä vaaleissa; kumpi puolue saapui oikeuden lähettää miehensä kongressiin, maan korkeimpaan lainlaadinnalliseen laitokseen.

Sosialistien on kaikkialla ryhdyttävä voimaperäiseen vaalitaisteluun kongressimiesvaaleja varten, sillä tämä nykyinen vaalitaistelu on tärkein, mitä meillä on vielä koskaan ollut. Syys- ja lokakuu ovat ainoat jätellä olevat kuukaudet ja silloin on yrittävä.

Tämän vuotinen vaalitaistelu on myöskin vaikein kaikista mitä puoluelemme on koskaan ollut. Meiltä on lakkautettu lehtemme, kirjallisuudemme lähettämisen on epävarmaa, puhujamme vainotaan, toimitsijotamme vangitaan ja asetetaan syytteen, ja usulle on jo langettettu raskaita tuomioita. Nämä vaikeuttavat meidän työtämme. Mutta ne samalla osoittavat meille kuinka tarpeellista on työskentely kansanvallan hyväksi; kuinka tärkeää on työskentely siihen suuntaan että meiltä ei riistettäisi joita meillä vielä nyt on ja joista olemme ennen nautineet. Ainoastaan voimaksi, tehokas vaalitaistelu ja suuri sosialistinen äänimäärä nykyisissä vaaleissa voi meille turvata. Me emme saa pysähtyä, emme ota paikallismekaan, perääntymisestä ilköön missään olko puhuttakaan.

Meille nykyisin selitetään monelta taholta että Amerikan sosialistipuolue ei suhtaanu vallitseviin oloihin oikealla tavalla. Niin ei kuitenkaan ole asianlaite. Puolueemme on pysynyt uskollisena kansainvälisen sosialismin periaatteille. Se ei ole perääntynyt vähäkään. Se vilpittömästi luottaa siihen että kansan syvät rivit ovat sen mukana ja että tulokoon niitä tuukoon, niin on pohjajoukkojen myötätunto ja kannatus sen mukana. Vaaleissa nähdään. Silloin kansa taasen puhuu. Silloin saadaan edes jossain määrin selville mitä maan työvätekevä luokka ajattelee. Meidän on nyt vaan tehtävä selväksi varmoja tosiasioita joukoille, että ne voisivat puhua edes jossain määrin tietoisesti; että heitä ei voida johtaa ilmaisemaan myönteävää mielipidettä väärään suuntaan.

Osastoissa on järjestettävä vaalitaistelu tehokkaalla tavalla. Puhujia on hankittava, vaalikokouksia järjestettävä Amerikalaisen tovereitten kanssa on ryhdyttävä yhdessä työskentelemään ja järjestämään vaalikokouksia. Vaalitaistelujoukoihin, missä sellaisia on olemassa, on suomalaisen osastojen valittava edustajansa. Nykyisten poikkeusolojen vallitessa ei näytä hyvältä jos suomalaiset sosialistit yksinään, tai eri joukkoina erikoisemmin työskentelevät vaalitaistelussa. Sellainen väestö joka haluaa asioita väärin tulkita, voipi vieraskielisen sosialistijärjestön vaalitaistelun tulkita epäamerikalaiseksi. Sen tähden on amerikalaiset toverit saatava mukaan.

Muun vaalitaistelutyön lisäksi on levitettävä sosialistipuolueen vaalitaisteluohjelmaa. Sitä voidaan tilata suomalaisen järjestön keskusvirastosta englanninkielisenä, pieneksi taskukirjaksi painettuna viidellä sentillä kappale, neljä dollaria sata ja kolmekymmentä dollaria tuhat kappaletta. Ohjelmaa ei ole suomenkielillä saatavana erityiseksi lehtiseksi painettuna, mutta se on julkaistu kaikissa järjestöme puoluelehdissä ja mahdollisesti jokainen näistä lehdistä julkaisee erityisen vaaliluvun, johon liitetään tämä ohjelmakin. Tätä erikoista vaalilukua on kaikkialla levitettävä suomalaisen yleisen keskuudessa. S. S. Järjestön T. P. Komitean määräyksestä:
Henry Askeli.

Työväenluokan taistelun päämäärä

Valtiovallan valtaaminen. Niin kauan kun valtio näyttää olevan luokkien yläpuolella häilyvä korkein mahti, käännyvät työläiset senkin puoleen, pyytään tai vaativin että se laeilla kävisi käsiksi heidän kurjuuteensa ja suojeleisi heitä aivan liialliselta sorrolta. Mutta taistelunsa kapitalisteja vastaan havaitsevat he, että nämä päivänvoiton käyttävät herravaltaansa valtiosta luokkasetuudesta puolustamiseksi työläisiä vastaan. Työläisten on sentäkin pakko ottaa osaa valtiolliseen taisteluun. Mitä paremmin he tuntevat valtion riippuvaisuuden riistäjäluokasta ja valtiollaan riistettyjen taloudellisten etujen ajamisessa, sitä selvemmin täytyy heidän asettaa päämääräkseen valtiollisen heruuden valloittaminen.

Mutta kun työväenluokka on omaksunut tämän päämäärän niin täytyy sen samalla päästä selville siitä, millä tavalla se tahtoo käyttää herruuttaan valtiolla, se tarvitsee tulevaisuuden ohjelman. Työväestön luokkataistelun kokemukista saavuttama kapitalismin sisäisen olemuksen tunteminen opettaa, ettei yksityisten kapitalismin kasvannaisten karsiminen riitä, vaan että työväestön kurjuuden syyt ovat kapitalismin sisimmässä olemuksessa. Työväestö on se luokka, joka saa

kokea kaikki kapitalismin ristiriidat tuskallisten kärsimysten aiheuttajana. Se kärsii eniten kauppaluonien aikana; se on varsinaisten tuottajain luokka, jonka työn tuloksista vähäinen joukko hyödyttömiä loiseläjiä yhä suuremmissa määrässä riistää suurimman osan.

Heidän etunsa vaatii kapitalismin perusteiden kumoamista, tämän tuotantotavan muuttamista sosialistiseksi. Heidän elinolosuhteensa käyvät ristiriitaisiksi kapitalismin kehityspyrkimysten kanssa. Sen täytyy ottaa vallitsevan järjestelmän kumoaminen, sosialistinen tuotantotapa, taistelunsa päämääräksi, valtiolliseksi ohjelmakseen, jonka se tahtoo toteuttaa valtiollaan valtaamisen kautta.

Mitä vähäpätöisemmäksi sen voiman muut tekijät käyvät, sitä tärkeämmäksi muuttuu häviöväille luokalle se, että sillä tosiasiallisesti on käytettävissä valtiolta. Poliittisen mahtinsa avulla voi vallitseva luokka vielä pysyä järkevällä nousuevä luokkaa vastaan, vaikka se jo onkin menettänyt kaikki voimansa juuret, jotka sen sitoivat lujaan maahan.

Nykyaikainen valtio antaa selkeä luokalle joka sitä hallitsee käytettäväksi suuria moraalilaisia että fyysisiä voimakeinoja. Se on hienojäseninen järjestö, joka virkamiesarmeijansa avulla kaikkialla, kaukaisimmissa sopukoissaakin, saattaa määrätä keskustahdon voimalla, toimii kaikkialla samojen periaatteiden mukaan ja on sen kautta järjestömittomien kansanjoukkojen rinnalla valtavasti voitonpuolella.

Sillä on moraalista vaikutus valtiaa, jota se sen kautta, että koulu, kirkko ja tie ovat sen vaikutusvallan alaisia, keinokeinoisesti pitää voimassa, vieläpä kohtaanakin. Sillä on käytettävään sotaeväen muodostama fyysillinen valtakunta, joka lujan kurin koossapitämään äärimmäisessä tapauksessa, kun tuomioalotus ja poliisi eivät enää riitä, ylivoimaisilla aseillaan helposti voi kukistaa tottelemattoman väestön.

Jos muuten kaksi taistelevaa luokkaa olisivat tasaväkisiä, niin on vallitseva luokka vastustajansa paljon voimakkaampi sen kautta, että valtiolta on sen käytettävissä. Työväenluokka ei voi siis tyytyä siihen, että se korottaa voimansa vain yleensä suuremmaksi kuin porvariston ja sen kanssa liittoutuneiden luokkien voima on, vaan sen täytyy kohottaa voimansa niin suureksi, että se voi voittaa valtiollaan ja valloittaa sen käytettäväkseen. — Anton Pannekoek.

Se on sama kuin kansalaisoikeuksien riistäminen

Jotakin päiviä sitten annettu rautatietorehtöörin määräys, joka riistää kahdelta miljoonalta rautatiehallinnon palveluksessa olevilta työläiseltä heidän kansalaisoikeuksiansa erään sangen tärkeän osan, nimittäin oikeuden ottaa osaa valtiolliseen toimintaan, ei ole sotatoimienpeide, vaikka se seuraakin rautateiden otantamista valtion haltuun.

Se on ainoastaan jo vuosia sitten laadittu, siviilipalveluskuntaa koskevan määräyksen ulottamista kaikkiin hallituksen palvelijoihin.

Määräystä ei ole käsiteltävä sillä tavalla, että se riistäisi rautateiden palveluskunnalta äänestusoikeuden. Se on jollakin käytettävissä, ainoastaan oikeus ottaa osaa valtiollisten puoleiden aktiiviseen toimintaan on heiltä riistetty.

Mutta siinä onkin juuri tärkein oikeus menetetty, sillä mitä vahvempi on äänestusoikeudesta, ellei ole ehdokkaiden asettamiskohtuutta ja oikeutta toimia puolueensa riveissä. Työväestön va-

listustyökin työväenliikkeen valtiollisen puolueen riveissä on silloin kielletty kun kielletään toiminta puolueessa. Julistuksessa ei nimenomaan mainita, etteikö henkilö saisi kuulua sosialistipuolueeseen, mutta saipa tai ei palkkana jäsenenä, on melkein samantekevää. Toiminta se on joka työväenliikkeen mukana merkitsee, eikä vain se että nimellisesti siihen lukeutuu.

Valtion omistusoikeuden alati laajetessa muuttuu työväenliikkeen valtiollinen taistelu vieläkin merkityksellisemmäksi kuin se tähän saakka on ollut ja ta-

MAILMANKATSOMUKSIA

YLI VIIISI MILJOONAA NAISTA.
(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 17, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Kaikki kansalaat lukuunottamatta, on sotatöissä Suur-Britanniassa. Ennen sotaa ei siellä ollut täyteen 200,000 työssäkäyvää naista, ja ne työkentellivät enimmäkseen kotuotehtaisissa.

LINCOLNIN KÄSITYS AATELUDESTA.
— joka, sivunneen sanoen, epäilemättä oli oikea amerikalainen ja kansanvaltaisuuden alkuperäinen käsitys siitä asiasta, vaikka se sittemmin näyttää kuolleen täältä suku puuttoon — käy selville seuraavasta tarinasta.

Sisällissodan aikana oli Lincoln antanut kapteenin valtakirjan erälle yllepelle nuorelle saksalaiselle herrasmiehelle. Paperin saatuaan tuo nuori mies lähtessään vielä kerran huomautti, että hänen nimensä oli "vanhimpia ja ylimyksellisimpiä koko Saksassa."

Presidentti katseli miestä hetkisen ja sitti virkkoi:
"Mutta — jos käytätte itsenne kunnollisesti, ei teille tule siitä olemaan mitään haittaa."

SUOMEN SOSIALIDEMOKRATIA ELÄÄ.
Suomen sosialidemokratia saa totutella siihen, mihin Venäjän ja monen muun maan työväenliike on saanut totuttua, nimittäin puolueen toiminnan järjestelmälliseen ulkomaille, kaukana kotimaasta.

Pidettiin äskettäin Suomen ammattilaisen liikkeen edustajakokous Moskovassa. Kun "valkoisessa Suomessa" ei sallita työväen pitää edustajakokouksiaan ja yleensä toimia mitään, niin ollaan pakotettuja siirtymään maihin, joissa on vapaamat olot.

Suomen sosialistinen sanomalehti, mikäli siitä voidaan puhua, ilmestyy myöskin ulkomailta, ellei ota lukuun sitä uutta lehteä, joka "Suomen sosialidemokratian" nimellä ilmestyy Helsingissä.

Venäjällä ilmestyy kaksi suomalaista sosialistilehteä.

Toinen on ilmestynyt jo toistakymmentä vuotta ja sen nimi on "Neva." Se ilmestyy edelleenkin.

Mutta nyt ilmestyy toinenkin lehti, joka painetaan Moskovassa. Sen nimi on ruotsalaisten lehtien tiedonantojen mukaan, "Suomen Vankkainkunnous", ja vaikka se tietyksi ilmestyy tilapäisesti, on se kuitenkin puolueen varsinaisen äänenkannattaja sen jälkeen kun Työmies lakkautettiin. "Suomen Vankkainkunnous" ilmestyy joka päivä ja postitetaan sitä kaikkialla. Se painetaan hallituksen painossa — mutta painoja ei Moskovassa olekaan — ilmestyy neil ja kuusivuotena; ilmestysaestoa ei ole, lukuunottamatta hallituksen antamia ilmoituksia. Lehtien toimittajana toimii Edward Valpas.

Samoja ilmestyy Tukholmassa "Viesti", sosialistinen lehti, ilmestyst perustettu Tukholmassa olevien vankkainkunnosten toimesta. Se on viikkolehtikokoa. Ei ota ilmoituksia.

Ruotsalainen lehti, jonka mukaan ylläolevan kerromme, selittää edelleen, että jottain ilmeellisiä teltä myöten valtu Suomen runsas määrä kaikenlaisia muitakin lentolehtisiä, kiertokirjeitä, julistuksia ja tiedonantoja lahtareiden homminista, "merkillisen hyvin löytäen" tiensä maan kaikkialla "soppiin", kuten lehti sanoo jatkuen: "niiden sisältä tutkitaan tarkemmin kuin minkään muun kirjallisen tuotteen sisältöä, ja tuottavat ne uutta toivoa ja lohdutusta tuhansille masentuneille työläisille."

Suomen lahtareiden halun saada pakoonpäässee sosialistit kotimaaseen köydenpääkään ymmärtää hyvin tietäessään, että ulkomailta suomalaiset sosialistit edelleen jatkavat vankkainkunnostusta. Semminkin jurrpit heitä se, kun heidän hoministansa saadaan tarkat tiedot niiden ulkomailta painettujen lehtisten kautta. Ruotsalainen lehti kertoo

loudellinen sellaisenaan käy vähemmän merkitykselliseksi. Valtiollisten oikeuksien olemassaolo on teollisuuslaitosten ollessa valtion hallussa arvaamattoman tärkeä, koska ainoastaan valtiolaitokseen vaikuttamalla voidaan vaikuttaa työsuhteisiin.

Ja ellei amerikalainen työväestö herää tätä huomaamaan muutaman vuoden kuluessa, herää se liian myöhään, huomataksensa yhteiskunnalliset oikeutensa menettetyksi ja itsensä täydellisessä pääoman orjuudessa, josta ulospääsy on veristen taistelujen takana.

NEUVOKAS LAKIMIES.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 17, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Torontossa on muuan Gordon Waldron niminen lakimies tehnyt varsin harvinaista laatu olevan "habes corpus" (vapaaletalajalaskemisen) anomuksen tuomari Fairbridgen oikeudessa. Hän nimittää vaatii Ontarion pohjoisella vaaleille palautettavaksi kaksi miestä, jotka oli sinne tuomittu kahdeksi vuodeksi, siitä syystä etteivät olleet ilmottautuneet sotapalvelukseen mutta jotka oli mainittu vankileiriltä viety armeijaan. Miesten nimiksi ilmoitetaan John T. McSwiney ja James Roache. Canadianakin vii massa oleva brittiläinen armeijalaki vuodelta 1891, lakimiehen väitteiden mukaan, myöntää sotilasvankileirille oikeuden ottaa vankiloista miehiä armeijaan ainoastaan silinä tapauksessa, ettei asianomaisia ole tuomittu kukaan kuukautea pitempään vankeusrangaistukseen. Tuomari oli lykänyt päätöksen antamisen viikon ajaksi.

EI OLLUTKAAN ARKALASTA SE "KARKKOILIA."

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 17, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
St. Louisissa, Mo., oli pari etsivää Kineer ja Marsan, pyydystelemässä pakolijoiksi epäiltäviä miehiä. Niin pa hyökkäsivät eräältä syyrakadulta farmari Lawrence Russellin käsiksi. Mutta silloin tämä pyröhti ympäri iski Marsalle mustat silmät, murskasi hänen olkahattunsa ja pisti miehen polvilleen. Russell luuli etsivien tavalliseksi katuröyryksi. Kun poliisivuoni oli hälytetty paikalle, vie tiin Russell poliisiammella, jossa poliisipäällikkö määräsi hänet päästetäväksi vapaaksi, kun hän antoi Marsalle viisi dollaria uuden hatun ostoon.

ANKARAT ON AJAT, ja kyseessä vakavat asiat.

Albanyssa, joka myös on yksi Oregonin poroparvarillisen viisauden pe säpääkkoja, tulee ensi yksyisten vaalien yhteydessä yleisäänestyksellä ratkaistavaksi kysymys — tulevatko koirat tykkäänään poistettaviksi siitä kaupungista. Kaupungin valtuusto on näet määrännyt ensitulevissa kaupunginvaaleissa äänestettäväksi sellaisen lisäyksen sisällyttämisestä kaupungin perussääntöihin, että on lainrikon pitää koiria kaupungin rajojen sisällä. Nykyistenkään järjestyslainojen mukaan eivät koirat saa juoksemailla irrallaan kaupungilla, mutta noita rajoitusmääräyksiä nou dattamalla niiden on saanut olla olemassa, ja niiden haukunta kaikkein on häirinnyt sitä kaikkein kallis arvoisinta, mitä kunnioitettavalla ja vakavamielisellä porvaristolla tässä maflmassa on — unta.

SADONKORJUUKUU.

"Kielisten" keskuudessa on sadonkorjuu-kuu (harvest moon) kansanomainen todistuksia ei ainoastaan jumalan olemassaolosta, vaan myös hänen erikoisesta huolenpidostaan ihmislasten hyvinvoinnille tarpeellista kaikenlaisista pikkusasioista. Suomalaisen parissa tämä juttu lie nee melkein tuntematon, ei ainakaan ole tietäksemme yleisempää huomiota herättänyt. Sattuun nimittäin niin, että syyspäiväntasausten aikoi na (syyskuun 21 päivän tienoilla) oleva täysikuu nousee melkein heti auringon laskettua, ja hurskaat farmaarit selittävät tämän varhaisen nousun nousemisen johtuvan jumalan erinomaisesta hyvydestä, hän kun siten on tahtonut antaa maamiehille mahdollisimman runsaan kuuvalon, että he vielä auringonlaskun jälkeenkin näkisivät korjata maan hedel

miä. Siinä on kyllä sopiva selitys innoistuttamaan työväkeä, joka muuten olisi vastahakoista ahnahten varmarin mieliksi työskentelemään yö tä päivää. Elvättä työläiset ehkä hoksaa tuollaiseen luonnontieteelliseen vastata, että täysikuuta ei muutoin nähtäisikään, jos se ei nousisi juuri laskevan auringon vastapäätä — jo ten siis täysikuu aina nousee eli alkaa näkyä joksenteen heti auringonlaskun jälkeen.

On tässä syyskuun päiväntasausten aikafassa täysikuussa kuitenkin eräs toinen mainitsemista ansaitse va seikka — se että kuu silloin use ampia päiviä perästyksen nousee mel kein yhtä varhain, kun se tavallisesti muulloin nousee vasta noin 50 minuuttia myöhemmin kuin edellisenä iltana; nyt se kuukin iltana myöhästyy vain 15—20 minuuttia. Syyllä on se, että kuu silloin liik kuu radallaan pohjoista kohden eli "nouseu puolelle" maan radasta (siltä ajattelusta kaarevasta väivasta, jota aurinko meidän mielestämme näyttää kiertävänä), ja sentähden se poh joisella pallonpuoliskolla iltaisin nousee aikaisemmin kuin muulloin. Tä täkin varhaisista nousuilla kyllä tapa huu joka kuunkierroilla, mutta se ei tule niin huomatuksi muulloin kuin täyden kuun aikana, ja sellai nen ilmiö sattuu aina syyspäivänta sauksen aikana, joshan joskus muu loinkin. Lisäsyynä ilmiön huomatuksi tulemiseen on se, että aurinko tä hän aikaan vuotta vielä laskee ver raten myöhällä.

VANHA TIMANTTIPETOS TAAS KÄYTÄNNÖSSÄ.

Ne Toverin lukijoista — vaikka niissä onheksi ei taida olla kovin monta sellaista, jotka pitävät tapana ostella liioilla rahollaan timantteja itselleen tai hempeköilleen — meneilevät viisaammasti, jos tekevät ostoksensa vain tunnetuista luotettavista jalokivikaupungeista eikä satunnaisista nurkkakaupungeista. Timanttia ei koskaan pitäisi ostaa luottamatta sitä alkoohissa. Nyt on taas ruvettu käyttämään erästä van haan väärennyksestä, joka jo oli niin kauan käytettävää, että se oli vähällä unhottua, ja nyt sillä on saa tu petetyksi joukko pikkumyyjiä panttilainajia ja muita vähemmän varmoja jalokivien tuntuja. Keino on se, että halpa-arvoisia keltäviä timantteja värjätään beriliinisellä eli sinipunervalla aneliiniluokalla joka saattaa ne näyttämään valkeiksi. Valkokset timantit kun ovat 75—100 prosenttia kalliimpia kuin kelta set, on hyvin ymmärrettävää, miksi jotkut timanttikauppaat yrittävät tällä keinolla saada keltaiset timantit, myydäkseen valkoisina.

Keino ei ole uusi. Semmonenkin suuruus kuin Persian shahi, joka ai na kehti pystyvänään saamaan sel ville jokaisen vian ja vilpin kaikenlaisista jalokivistä, joutui kerran tä män petoksen uhriksi. Hän oli mak sanut melkoisen omaisuuden harvinaisen kookkaasta valkoisesta timantista. Eräänä iltana shahi piti kekeriä yhäisille vierailleen. Hän oli juuri ottamaisillaan ryyppyä, kun muuan passaripoika kompastui ja töyrytti "hänen majasteettiaan." Ryyppy valui shahin paidan rinnalle ja kasteli siinä säteilevän ison valkoisen timantin. Kun särkyneet astiat oli korjattu pois tieltä ja tuo kovaonninen passaripoika telotettu huomasi shahin, että hänen komea valkoinen timanttinsa olikin muut tunut keltaiseksi. Tarkemmin tut kittaessa havaittiin, ettei se oikeas taan ollut koskaan ollutkaan valkoi nen, vaan parisihtainen jalokivikaup piat oli sen värjännyt.

Kymmenkunta vuotta takaperin Amsterdamin timanttimarkkinat oli vat tulvillaan tällä tavoin väärinnett yttä jalokivillä. Ennenkuin petos huomattiin, olivat keltaiset timanttien valkaisuajat hyötyneet kepposellaan miljoonaa dollaria.

Järjestöme asioita

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

Toveri A. Hautamäki alkaa matkansa Washingtonin valtiossa syyskuulla puheen:

- Black Diamond 20—21—22 p.
- Seattle 23—24—25—26—27 p.
- (Seattlelaiset voivat antaa päivän juanitalaisille, jos he haluavat.)
- Everett 28—29 p.
- Issaquah 30—1 p. lokak.
- New Castle 2—3 p.
- Poulsbo 4 p.
- Pearson 5—6 p.
- Roslyn 8—9 p.

S. S. osastot, valmistakaa ohjelmatuista illatuja ainakin yhdeksi puheillaksi, tov. Hautamäki suorittaa arvokkaan numeron ohjelmastanne.

Ilmatulot lankeavat länsipiirin agitatorikassaan.

Toverillisesti:
Wash. Suom. Valtiokomitea.

PÖYTÄKIRJA

Californian S. S. Järjestön Valtiokomitean kokouksesta syyskuun 9 p. 1918; San Francisco Työväentalolla, 20 Flint Street.

Kokous alkoi kello 3 iltapäivällä. Saapuvilla olivat komitean jäsenet: N. Matson, A. Karhu, T. Kankkonen ja A. Ruis.

Pyk. 1. San Franciscon osaston edustaja valtiokomiteassa, Jennie Nikula, on eronnut komitean jäsenyydestä; hänen tilalleen kutsutaan A. Koskelainen, hän ollen seuraava järjestyksessä äänimäärässä.

Pyk. 2. Kirjeitä oli saapunut Fort Braggin kesäjuhlatuomailta, J. Sonnela, Rocklita, ja Työläisten Luottoyhdistykseltä; ne otetaan huomioon. J. Sonnen lähettämänä on valtiokomitealle saapunut Rocklin Labor Tempellin aslapaperit, jotka säilytetään varmuussäilyksessä.

Pyk. 3. Neuvottelukokouksen pöytäkirjan äänestyksen tulos: 29 ääntä pöytäkirjan hyväksymisen puolesta ja 2 ääntä vastaan.

Pyk. 4. Fort Braggin kesäjuhlatuomailta saapuneen valtiokomitealle; puhdas tulo \$378.41 on vastaanotettu.

Pyk. 5. Kirjuri ilmoitti vuokraansa pankista varmuussäilytön; se toimenpide, samoinkuin kuuden kuun vuokra, \$2.00, hyväksyttiin.

Pyk. 6. Rocklin Labor Tempellin koskevia asioita hyväksyttiin seuraavasti: Elokuun lasku pianosta Sherman Clay Co:lle \$8.89; rahita Rocklin osaston kirjoista K. Raution kautta \$1.20. Päätettiin pitää ylimääräinen kokous Rocklin aslain tähden lauantaina, syysk. 21 p., kello 7.30 Berkeleyn Toverituolla.

Pyk. 7. Päätettiin kehottaa kaikkia Californian S. S. Osastoja antamaan tietoja toiminnastaan, kuinka usein pitävät kokouksia sekä tilastoa jäsenluvustaan; kirjuri velvoitettiin kirjallisesti tekemään huomautusta siihen nähden.

Pyk. 8. Keskusteltiin Toverin ja yleensä puoluelehtien kirjeenvaihtokysymyksestä. Kirjeenvaihto puoluelehdille on tehokasta agitatorintyötä, jos kirjeenvaihto on kunnollista ja asiallista. Että saataisi aikaan yleisempää ja kestävämpää harrastusta tässä tärkeässä toimintamme puolesta, päätti valtiokomitea luovuttaa jokaiselle valtiostamme toimivalle S. S. Osastolle kymmenen dollaria käytettäväksi kirjeenvaihdon edistämiseksi puoluelehdille. Osastot voivat itse päättää millä tavalla kukin osasto katsoo olivansa nähden mahdolliseksi saada parhaiten tulokset joko kilpailun tai palkan muodossa. Osastojen on ilmoitettava päätöksistään, että ryhtyy toimeen ja miten on päättänyt tuon rahan käyttämiselle, myös ovat osastot velvoittu selostamaan mitä tuloksia ovat saaneet aikaan.

Samalla päätettiin avustaa nyt käynnissä olevaa paikkakunnittain Toverin levityskilpailua ja luovuttaa valtiokomitea kolmen prosentin lisäpalkan siltä järjestys: siltä kuluu kukin Californian valtion S. S. Osasto on päättänyt keskuudessaan tehdä ja siltä alalta. Komitea antaa myöntämänsä lisän Toverin kautta.

Pyk. 9. Osastoja kehoitetaan panemaan enemmän painoa puhujia ja keskusteluseurojen toiminnalle, ja yleensä kehitystyölle jäsenten keskuudessa.

Pyk. 10. T. Feeleyn puhumamaika Fort Braggin kesäjuhliille päätettiin ottaa valtiokomitean laskuun, koska ei ole saatu mitään tuloista siitä, kun tuo matka piti tulla valtiomeen toimeenpanevan komitean laskuun. Ennenhin maksetun kolmenkymmenen yhden dollarin lisäksi hyväksyttiin \$8.00, joka täyttää alkuperäisen sopimuksen hänen kanssaan siitä matkasta.

Pyk. 11. Hyväksyttiin maksettavaksi kirjuriin kirjeenvaihtokulua \$1.34.

Tulot: \$378.41. Menot: \$21.34. Vakaudeksi.

Alfred Ruis, pöytäkirjuri.
A. Karhu, pöytäkirjuri, tarkastaja.

Turun kolme hulikaania

Tukholmasta kirjoitetaan Viemän sosialistiselle "Wiener Arbeiter Zeitungille" seuraavaa: Suomen punaset olivat, kuten tunnettu, ihmiskunnan lehtitöitä, elämellisiä neitä väkivaltaankijöitä, rosvoja, juoppo-ententia — "huligaaneja", yksinkertaisesti lausu Suomen porvarilehdistö ja sen kanssa Ruotsin porvarilehdistön vanhoillinen siipi, vieläpä tästä tapaa kaikkia eräissä Saksan "socialistilehdissäkin". Sadat oikeuslaitokset toimivat nyt pikajunan nopeudella käsitellessään 80,000 oikeusjuttua, joita on nostettu pahantekijöitä vastaan. Kolmekymmentä tuomiota päivänvessa on keskimääräinen tulos, enempää yksi "oikeus" ei parhaalla tahdollaankaan ehdi antaa. Tässä joukkorangaistuksessa yksityiset tapaukset jäävät sivuun. Aina havaitaan useissa syytetyissä "pääpahantekijä". Niinpä niiden Turun kolmen hulikaanin suhteen, joista Suomen lehdet kertovat. He olivat oikein erikoisista rikostenpesästä kiinniotettuja. Kaksi heistä oli kaupungin vanhimman ja parhaimman oppilaitoksen, ruotsalaisen klassillisen lyseon opettaja. Yhden nimi oli t.ri Georg Boldt ja toisen ministeri Hjalmar Eklund. Tohtori Boldt, kiiskää idealisti, innok-